SAKIZLI BEŞ AŞAMALI DANIŞMANLIK MODELİ

Aşağıda, etik soruları ve Governance ilkelerini ayrıntılı biçimde ele alan mevcut "Sakizli Modeli" üzerine kesintisiz biçimde inşa edilen "Sakizli Beş Aşamalı Danışmanlık Modeli"ni sunuyorum. Bu model, söz konusu temeli yapay zekâ kullanımının sözleşmesel, hukuki ve düzenleyici boyutlarını kapsayacak şekilde genişletir. Yapay zekâ danışmanlarının bu zorlukları sistematik ve disiplinlerarası bir yaklaşımla ele almasına yönelik, uygulamaya dönük bir çerçeve sunar. Sakizli Modeli ile bütünleşmesi sayesinde etik ve Governance konuları korunurken hukuki çerçeve güçlü biçimde merkeze alınır. Bu bütünleşik yaklaşım, kuruluşların yalnızca hukuki riskleri azaltmasına değil, hızla gelişen yapay zekâ ortamındaki fırsatlardan sorumlu biçimde yararlanmasına da yardımcı olur.

Aşama 1: Hazırlık ve Ön Değerlendirme

Hedeflerin netleştirilmesi:

- Sözleşmesel ve düzenleyici hedefleri tanımlayın: Yasal ve sözleşmesel hedefleri net bir şekilde tanımlayın; örneğin Compliance sağlama, sorumluluk risklerinin güvence altına alınması veya veri koruma optimizasyonu.

Bilgi toplama:

- Teknolojik bağlam: Kullanılan yapay zekâ teknolojileri, altyapı ve arayüzlerin analizi.
- Mevcut sözleşmeler: Mevcut anlaşmaların, lisans anlaşmalarının ve iş birliği anlaşmalarının gözden geçirilmesi.
- İlgili yasalar ve standartlar: Ulusal ve uluslararası mevzuatların, sektöre özgü standartların ve düzenleyici gerekliliklerin (örneğin General Data Protection Regulation (GDPR), ürün sorumluluğu) tanımlanması.

Çerçeve koşullarını tanımlayın:

- Proje planlaması: Zaman çizelgeleri, kilometre taşları ve kaynaklar belirlemek.
- Stakeholder analizi: Tüm iç ve dış aktörlerin (hukuk uzmanları, teknologlar, Compliance görevlileri vb.) tanımlanması.

Aşama 2: Analiz ve problem tanımı

İhtiyaç analizi:

- Temel zorlukların tanımlanması: Mevcut sözleşme düzenlemelerindeki boşluklar ve yasal belirsizlikler.
- Konular: veri koruma, sorumluluk meseleleri, fikri mülkiyet ve düzenleyici Compliance.

Risk ve fırsat değerlendirmesi:

- SWOT analizi:
  - Güçlü yönler: Mevcut Compliance mekanizmalar, kanıtlanmış iç süreçler.
  - Zayıf yönler: Mevcut sözleşmelerde hukuki netlik eksikliği, yeni teknolojik gelişmelere yetersiz uyum.
  - Fırsatlar: Yeni sözleşmesel düzenlemeler yoluyla optimizasyon potansiyeli, mevcut düzenleyici gelişmelerin proaktif entegrasyonu.
  - Riskler: Veri ihlali, sorumluluk riskleri veya belirsiz sorumluluklar nedeniyle gecikmeler.

Önceliklendirme:

- Aciliyet değerlendirmesi: Belirlenen sorunları, genel başarıya etkisi ve önemine göre sıralayarak odaklanmış bir danışmanlık süreci sağlanır.

Aşama 3: Danışmanlık ve Çözüm Geliştirme

Somut çözüm önerilerinin geliştirilmesi:

- Özel sözleşme taslağı: Sorumluluk konularını, veri koruma gereksinimlerini ve Compliance yönergelerini ele alan özel düzenlemelerin geliştirilmesi.
- Risk azaltma önlemleri: Belirlenen yasal ve düzenleyici riskleri en aza indirmek için stratejilerin oluşturulması.

En iyi uygulamaların entegrasyonu:

- Best-Practice yöntemleri: Mevcut Sakizli Modelinden kanıtlanmış prosedürlerin benimsenmesi ve uyarlanması, yasal kontrol listeleri ve Compliance-Framework'lerle desteklenir.
- Danışmanlık yaklaşımı: pratik ve sürdürülebilir çözümler geliştirmek için etkileşimli atölye çalışmaları ve vaka çalışmalarının kullanılması.

Disiplinlerarası işbirliği:

- Uzman ağı: Avukatların, teknologların, veri koruma görevlilerinin ve diğer uzman alanların danışmanlık sürecine katılımı için bütüncül bir bakış açısı sağlanır.

Aşama 4: Uygulama ve dokümantasyon

Eylem planı:

- Adım adım planlama: Açıkça atanan sorumluluklar, son tarihler ve kaynak tahsisi içeren ayrıntılı bir uygulama planı oluşturulması.
- Uygulama adımları: Somut görevlerin tanımlanması, sözleşme revizyonundan yeni Compliance süreçlerinin tanıtılmasına kadar.

Dokümantasyon:

- Rapor hazırlama: Tüm geliştirilmiş sözleşme düzenlemeleri, yasal tavsiyeler ve önlemlerin kapsamlı bir rapor veya sunumda özeti.
- Kanıt: İlgili kararları, risk değerlendirmelerini ve iletişim stratejilerini gelecekteki Audit süreçleri referans olarak arşivleme.

İletişim stratejisi:

- Şeffaflık: Sonuçların iç (örneğin atölye çalışmalarında, eğitimlerde) ve harici olarak (örneğin ortak toplantılarında veya kamuya açık açıklamalarda) nasıl iletildiğini belirlemek Stakeholder güvenini güçlendirmek.

Aşama 5: Değerlendirme ve takip

Geri Bildirim ve Review:

- Değerlendirme döngüleri: Önlemlerin etkinliğini izlemek ve erken aşamada uyum ihtiyacını belirlemek için düzenli Feedback döngüleri ve Review süreçleri uygulanır.

Özelleştirme:

- Dinamik güncelleme: Modelin değişen teknolojik, yasal veya düzenleyici çerçevelere sürekli uyarlanması.
- Lessons Learned: Sürekli gelişim için deneyimlerin ve başarı faktörlerinin belgelenmesi.

Uzun vadeli destek:

- Follow-up toplantılar: Compliance ile sürdürülebilir uyumu sağlamak ve yeni zorlukları proaktif şekilde ele almak için düzenli Monitoring ve optimizasyon toplantıları planlamak.
- Monitoring: Uygulanan önlemlerin başarısını ölçmek için KPIs ve metriklerin oluşturulması.